

РЕЦЕНЗИЯ

ЗА УЧАСТИЕ В КОНКУРС ЗА ПРИСЪЖДАНЕ НА НАУЧНО ЗВАНИЕ “ПРОФЕСОР” ПО ОФТАЛМОЛОГИЯ ЗА НУЖДИТЕ НА КАТЕДРА “Очни болести, УНГ болести и ЛЧХ” при МУ-Плевен /ДВ 6/22.01.2013г./

от акад. д-р Петя Иванова Василева, д.м.н., МУ-София

По конкурса за професор към Катедра «Очни болести, УНГ болести и ЛЧХ» - МУ Плевен, ми бяха предоставени документите и научните трудове на един кандидат:

1. **Доц. д-р Чавдар Борисов Балабанов**, д. м., Ръководител на Клиника “Очни болести”, МБАЛ „Г. Странски” – Плевен и на Катедра „Очни болести, УНГ болести и ЛЧХ”, Медицински университет-Плевен.

Доц. Чавдар Балабанов е роден през 1949г. През 1967г. завършва Единно средно политехническо училище /ЕСПУ/ „Елин Пелин” – гр. София, а през 1973г. завършва с отличен успех Висш медицински институт /ВМИ/, Медицински факултет – София. След дипломирането си работи 2 години /1974г.-1976г./ като стажант асистент в Катедра по очни болести, МА-база II /Институт за специализация и усъвършенстване на лекари – ИСУЛ/ - София. От 1976г. е избран за асистент и работи в Клиника по кератопластика – Ботевград /База на МА-София/, а от 1979г. – в Катедра по офталмология, МА-София. Придобива специалност по очни болести през 1977г. През 1983г. е избран за старши асистент и провежда специализация по „Микрохирургия на роговицата и реконструктивна хирургия на предния очен сегмент” в Университетска очна клиника – гр. Дебрецен, Унгария. През 1985г. доц. Балабанов защитава дисертационен труд на тема „Изучаване на възможност за приложение на българското тъканно цианоакрилатно лепило „Каноконлит Б” при рани на роговицата: сравнително експериментално проучване” и му е присъдено званието „кандидат на медицинските науки”. От следващата година е назначен за главен асистент в Катедра по очни болести, ВМИ-Плевен. През 1990г. му е присъдено научното звание „доцент”. През следващите 2 години доц. Балабанов работи като доцент в Катедра по очни болести, ВМИ-Плевен. През този период провежда двукратно специализации по катарактна хирургия при проф. Кампик в Клиника по очни болести – гр. Вюрцбург, Германия /1990г. и 1991г./. През 1992г. той е избран за Ръководител на Катедра по очни болести, ВМИ-Плевен. От 2001г. е Началник на Клиника по очни болести при МБАЛ Плевен – ЕАД, гр. Плевен, като от 2005г. е избран за ръководител на Катедра „Очни болести, УНГ болести и ЛЧХ” при УМБАЛ „Г. Странски”, Плевен. Пред този период доц. Балабанов провежда специализации по „Кератопластика и окулопластична хирургия” в Кралската очна болница – гр. Манчестър, Великобритания /1997г./, „Факоемулсификация” в Очен институт в гр. Канпур, Индия /2008г./. Участва в многобройни специализирани курсове в страната.

Доц. Балабанов притежава и професионална квалификация по „Основи на болничната икономика” от Национален център по общественото здраве и МБАЛ – Плевен ЕАД и „Актуални проблеми на медицинската педагогика”, Факултет „Обществено здраве”, МУ-Плевен.

НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ И НАУЧНА АКТИВНОСТ

Научните интереси на доц. Балабанов са предимно в областта на хирургичното лечение на туморите на окото и неговите придатъци. Хирургичното лечение при заболявания на роговицата и на конюнктивата са второто по значение и обем направление в научно-изследователската му дейност.

Научната активност на доц. Балабанов обхваща общо 94 труда: реални публикации, публикации в сборници, монографии, участие в книги, обзори, презентации в международни и национални научни прояви и научно-изследователски проекти.

Доц. Балабанов има общо 7 научни публикации свързани с дисертационния му труд, от които е първи автор на 5. Свързани с хабилитационния му труд са 26 публикации /първи автор на 10/, от които 10 публикации в наши списания, една публикация в чуждо списание /с импакт фактор/ и 15 - в сборници с доклади от научни форуми /1 на чуждестранен форум/. Като резюмета са представени три съобщения от международни научни форуми и 7 - от научни форуми в страната.

Голямата част от научната дейност на доц. Балабанов отразява неговия опит и постижения в различни области на офталмологията: публикации в две чуждестранни научни списания, 33 в научни списания в България, от които две са публикувани на английски, както и в сборници с доклади – от международни научни форуми -1 и от български научни форуми – 18. Като резюмета са представени 45 научни съобщения, от които - 7 от чуждестранни участия и 38 – от български научни прояви /5 от докладите са представени с пълен текст/. Освен тези доклади доц. Балабанов представя 34 заглавия на научни съобщения изнесени на български научни форуми /без резюмета/.

Доц. Балабанов участва в колектива на учебник по очни болести за студенти /1995г./. Той е главен редактор и на учебник по очни болести за медицински сестри /2012г./ Представил е и участието си с глава „Катаракта и глаукома – хирургично лечение” в книгата „Глаукоми. Съвременни тенденции в класификацията, патогенезата, диагностиката и лечението” /2000г., 2006г./, и е автор на две брошури върху профилактика на глаукомата /1997г., 2000г./.

Доц. Балабанов има 26 цитирания в български източници и 2 - в чуждестранната литература. Импакт факторът на трудовете му е 0,892.

В представените научни разработки и публикации се съдържат резултати, анализи и обобщения от особено богатата му клинична, диагностична, лечебна и хирургическа дейност и научните му търсения.

Доц. Балабанов е участвал в 5 научно изследователски проекта, финансирани от МУ-Плевен, като е бил водещ изследовател на 2 проекта: „Псевдоексфолиативен синдром – клиникоморфологично изследване” и „PRC базирано проучване върху честотата на HPV-асоциираните карциноми на главата и шията. Оценка за възможността на приложение на HPV ваксината в превенцията и

лечението на карциномите на устната кухина, ларинкса и фаринкса”. Той е методичен ръководител на 2 проекта: „Възрастови аспекти на морфология и топография на човешката тубарна тонзила. Видове антиген – представящи клетки и тяхното разпределение в тонзиларната тъкан” и „Ранна диагностика на HPV-асоциираните карциноми на ларинкса и хипофаринкса с помощта на имунохистохимични методи”. Високо ценя участието му в изследователския колектив на проекта „Епидемиологично проучване на слепотата в Плевенския регион” – проект със съществена роля за социалната и превантивната офталмология у нас .

Доц. Балабанов е организатор на 3 научни конференции с международно участие на тема „Тумори на окото и очните придатъци”. Той е член на Управителния съвет на Съюза на офталмолозите в България, член на редакционния съвет на сп. „Български офталмологичен преглед” и сп. *Journal of Biomedical & Clinical Research*”. Освен това е член на Българското дружество по офталмология и Националната глаукомна асоциация.

Доц. Балабанов е научен ръководител на 4 докторанта, от които 3-ма успешно защитили дисертационния си труд и на един с предстояща защита през 2013г. Участвал е в научно жури по 2 процедури за заемане на академични длъжности по офталмология: „Доцент” в Катедра „Очни болести, УНГ болести и ЛЧХ”, МУ-Плевен и „Професор” в Катедра „Очни болести” при УМБАЛ „Александровска”, МУ-София. Изготвил е и два експертни доклада по процедури за избор на „Доцент” за нуждите на Катедрата по очни болести при ВМИ-Пловдив и Клиниката по офталмология при МУ на Тракийски университет – Стара Загора.

Основните научни и научно приложни приноси в трудовете на доц. Балабанов са върху терапевтичните възможности при туморите на окото и неговите придатъци. Доц. Балабанов през 2006г. постави основите на нов офталмологичен форум у нас – „Тумори на окото и очните придатъци” и превърна Плевен във втори център на очната онкология след утвърдената Пловдивска школа, с нейните практически и научни направления. Онкологичните заболявания заемат особено място в нашата специалност, тъй като единствено малигнения процес в окото може да застраши живота на пациента. Проведените вече 3 конференции предоставиха единствена възможност да обсъдим на интердисциплинарен форум както нашия опит при диагностика и лечение на тумори на зрителния орган, така и големите трудности, които срещаме при проследяването на нашите пациенти. На тези форуми се утвърждава онкологичната насоченост при диференциалното обсъждане на всеки очно болен като задължителна част от нашето клинично мислене.

За първи път са извършени обширни проучвания на болничната заболеваемост от тумори на окото и придатъците му за региона на Централна Северна България, като са разгледани различни аспекти на проблема: епидемиология, клинични прояви, хистопатологични изследвания и хирургическо лечение. Богатият си опит кандидатът е обобщил в анализа на 1203 пациенти, лекувани в Очна клиника, МУ-Плевен за период от 20 години. Съществено значение имат направените от автора изводи и препоръки, свързани с ранната диагностика и принципите на хирургично лечение на туморите.

В сътрудничество е извършено и обширно проучване на хистопатологията на туморите на клепача. Значителен принос се съдържа в представените индикации

за различните видове оперативни интервенции и собствената хирургическа техника на автора. В изнесените резултати са анализирани както успешно излекуваните, така и получените усложнения при оперативните интервенции и възможностите за корекция. Особено високо ценя достойното представяне на наблюдаваните усложнения, обсъждането на рисковите фактори и възможностите за контролирането им в хирургичния процес.

За пръв път у нас са проучени туморите при деца за период от 5 години, както и клиничко-морфологичната характеристика и лечението на туморите на конюнктивата.

За първи път в България са представени в детайли реконструктивните техники: глaбеларна пластика, свободна кожна трансплантация и свободна мукозна трансплантация. Приемам за сериозна заслуга работата на доц. Балабанов в областта на епидемиологията, клиничната картина, методите на изследване и хистопатологията на туморите на орбитата и приносите му, като единствен очен хирург, който взема активно участие в хирургическото лечение на тази тежка патология на зрителния орган.

Значителен принос съдържат и трудовете на доц. Балабанов върху хирургичното лечение при заболявания на роговицата. Той се посвещава на този проблем още в разработката на дисертационния си труд и продължава да следи и въвежда новостите при хирургическото лечение на роговичните заболявания. Доц. Балабанов е сред от малкото офталмолози в България, които извършват трансплантация на роговица – една от най-трудните и отговорни вътреочни интервенции. Доц. Балабанов представя дългогодишния си опит и споделя стремежа си да предаде това, което смята за най-съществено и необходимо за подобряване клиничната ни практика в областта на хирургичното лечение на заболяванията на роговицата. Редица негови публикации отразяват първите извършени цялостни експериментални проучвания на възможностите за обработка на роговични рани с БТЦАЛ, като е направена съпоставка с използваните в практиката методи. Научните трудове на доц. Балабанов представят и опита му от първото системно проучване в България на резултатите от хирургия при проникваща кератопластика при различни роговични заболявания, като е направен анализ на успеваемостта на кератопластиката /публикувано през 2006г./ Доц. Балабанов представя и обзори на методите за лечение на перфорациите на роговицата, като обсъжда предимствата и недостатъците им и предлага стратегия за лечение на роговичните перфорации. Важно е да се отбележат и заслугите му в експерименталните изследвания върху роговичната патология. Интерес представлява анализът на 27 оперирани болни с кератоконус, при които съобщава много добри оптични резултати и висока преживяемост на трансплантата. Доц. Балабанов, още през 1999г. представя резултатите си от кератопластика при 24 болни с псевдофакична кератофакия – усложнение от катарактната хирургия, чиято честота продължава да нараства и до сега. Той пръв обръща внимание на офталмохирурзите върху необходимостта максимално да щадят ендотела по време на операция на катаракта за превенция на това тежко усложнение.

Интерес представляват и публикуваните резултати от кератопластика при болни с инфекциозни перфорации, стапие на роговицата при системен имунен процес, тежки химически изгаряния и други. Ценни са резултатите от проявения

интерес и извършените микробиологични изследвания на трупни очи от донори на роговична тъкан.

Доц. Балабанов е сред първите учени у нас, който насочва вниманието на офталмолозите към диагностиката и лечението на ексфолиативния синдром свързан с тежко и усложнено протичане на катарактата и глаукомата – най-честите очни заболявания в напреднала възраст. Той представя за рецензия и редица научни трудове в областта на глаукомата, като приоритет имат разработките върху епидемиологията, диагнозата, протичането и лечението на псевдоексфолиативна глаукома: морфологични и функционални изследвания, диагностични и хирургически насоки. Приемам за заслуга разработките му върху особеностите на хирургическата техника и лечение на усложненията при комбинираните операции за глаукома и катаракта, особено при ексфолиативния синдром.

В научните си трудове, посветени на катаракталната хирургия, доц. Балабанов има приоритет в редица области: разработване на препоръчителна работна схема на лечение на пациенти с катаракта и глаукома, проучване и анализ на резултатите от екстракапсуларна катарактна екстракция /ЕККЕ/ и имплантация на ИОЛ при пациенти с псевдоексфолиативен синдром, анализ на резултатите от катарактална хирургия при деца, изследване на резултатите от ЕККЕ с имплантация на ИОЛ при болни с и без диабет, както и проучване на етиологичното изясняване и хирургическото лечение при болни с увеит. Приоритет имат и предоставените анализи и описание на хирургичната техника при пациенти с извършена катарактна хирургия и руптура на задна капсула. Съществени данни се съдържат в изследваната от него серия от 383 поредни пациенти с катарактна екстракция, при които подробно е анализирана предоперативната подготовка и наличието на следоперативно възпаление при по-комплицирана хирургия. Доц. Балабанов достойно обсъжда трудностите при въвеждането на новия метод за хирургия на катаракта – факоемулсификация, с анализ на усложненията и предотвратяването им.

За първи път той изнася връзката на рецидивирания увеит с антифосфолипидния синдром с представяне на един клиничен случай.

Заслуга на автора е и извършеното за първи път мащабно /318 случая/ епидемиологично изследване на честотата и структурата на очния травматизъм в Плевенския регион, както и анализа на настъпилите инфекциозни усложнения при тези болни.

Доц. Балабанов публикува и опита си при хирургията на страбизма, казуистични случаи на ретинни заболявания и заболявания на зрителния нерв.

Значителна заслуга са изследванията на кандидата върху епидемиологията на очните заболявания и превенцията на намаленото зрение и слепотата.

Заслуга на доц. Балабанов е интереса му и участието му в интердисциплинарни изследвания, като представя за рецензия научни трудове, касаещи очните оплаквания при пациенти, оперирани под спинална анестезия при използване на различни анестетици, системно кожно заболяване и др.

По отношение на оформянето и стила на неговите публикации могат да се изкажат само суперлативи.

УЧЕБНО-ПРЕПОДАВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Доц. Балабанов е изключително натоварен преподавател с активна учебна дейност със студенти. Той провежда обучение на български и английски език на студенти по медицина, обучение на български език на медицински сестри, студенти по социални дейности и специализанти по офталмология. От 2009г. до сега той има над 1500 часа аудиторна и извънаудиторна заетост.

Под негово ръководство успешно са завършили трима специализанти, трима докторанти и един хабилитиран преподавател.

Доц. Балабанов разработва лекционни курсове за дистанционно обучение по офталмология за студенти на български и английски език, учебни програми за специалностите „Медицина“, „Медицинска сестра и акушерка“ и „Социални дейности“ и изпитни тестове по офталмология на български и английски език, както и на всички конспекти за изпитите по специалност в МУ-Плевен. Той участва в изпитните комисии за придобиване на специалност по очни болести /от 1990г./

Доц. Балабанов владее английски, френски и руски език.

Доц. Балабанов има отлични педагогически умения. Лекциите му са добре онагледени, обогатени с личния и опит и научни дирения. Той се ползва с много голям авторитет като преподавател и ръководител на Катедрата по очни болести към МУ-Плевен.

ДИАГНОСТИЧНО-ЛЕЧЕБНА ДЕЙНОСТ

Доц. Балабанов всекидневно извършва интензивна диагностично-лечебна дейност с висока хирургическа активност в ръководената от него Клиника по очни болести. Оперативните намеси, извършвани от доц. Балабанов са предимно с много висока сложност. Той използва високоспециализирани и съвременни хирургически методи и е признат като водещ специалист и хирург в областта на хирургичното лечение на туморите на окото и неговите придатъци. Той лично усвоява и въвежда в практиката най-новите оперативни методи с много висока степен на сложност. Неговата хирургическа практика покрива почти всички области от оперативния обем на специалността офталмология, като прилага високоспециализирани методи за диагностика и лечение.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Доц. Балабанов има 38 години общ стаж като офталмолог и преподавател, от които над 20 години като Ръководител на Катедрата по очни болести при МУ-Плевен и Началник Клиника по очни болести към УМБАЛ „Г. Странски“ – Плевен.

Доц. Балабанов е водещ хирург в областта на една от най-тежките области на офталмологията – туморните заболявания на окото и неговите придатъци. Под неговото ръководство Очната клиника при МУ-Плевен се утвърди като водещо лечебно звено в лечението на тази тежка патология за цяла Централна и Северна България.

Доц. Балабанов има достатъчен брой публикации с висока научна стойност и голям брой цитирания. Той е преминал през всички задължителни етапи в академичното си развитие. Има продължителен преподавателски стаж без прекъсване в Катедрата по очни болести, с завидни педагогически умения, добро

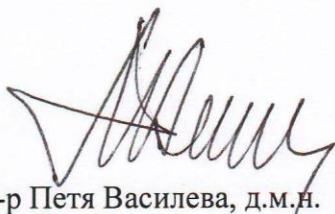
унагледяване на учебния материал и умее да владее аудиторията с емоционалното си отношение към преподавания материал и представените научни резултати.

Доц. Балабанов е специалист с подчертан усет към новостите в офталмологията. Той е коректен и етичен колега със задълбочени познания и доказана отговорност и грижа към болните. Има лидерски качества, като умее да ръководи и да работи в екип.

Познавам доц. Балабанов от 1975г като стажант асистент в ИСУЛ. Още от тогава той се отличаваше с подчертаната си посветеност към офталмологията, с амбицията си за развитие като клиницист и учен. През целия период на академичното си развитие, той умело съчетава научната дейност с натоварена клинична практика и голяма преподавателска активност. Доц. Балабанов влага своя талант и упоритост във всекидневната си дейност и постига заслуженото си място след водещите офталмохирурзи у нас. В резултат на това успешното съчетание на интелигентност, ерудиция и системност в научно-изследователската и публикационна активност, доц. Балабанов убедителност защитава кандидатурата си за академичното си израстване. Общопризнат е неговия значителен принос за напредъка на извънредно трудната и новаторска област на онкоофталмологията в България, както с личните си научни постижения, така и чрез създаването на Националния форум в Плевен..

Въз основа на извършения анализ на научните трудове, приносите от различен характер, съдържащи се в тях, учебно-преподавателската, диагностично-лечебна и организационна дейност, както и на цялостната оценка на неговата личност, най-категорично и убедено препоръчвам на уважаемите членове на журито да бъде избран за професор по офталмология.

София, 28.05.2013г.

Акад.д-р Петя Василева, д.м.н.